

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE pentru modificarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1.Descrierea situației
actuale

„Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2015-2020”, document programatic al Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice (publicată în Monitorul Oficial nr. 463 din 26.06.2015) tratează identificarea grupurilor sărace și vulnerabile din țara noastră cât și conturarea unor politici pentru a reduce sărăcia și a crește nivelul de incluziune socială. Conform Strategiei, tinerii care trăiesc în centrele de plasament mari sau de calitate slabă și tinerii care părăsesc sistemul de protecție socială reprezintă o categorie vulnerabilă, expusă riscului excluderii sociale și marginalizării. Această vulnerabilitate este justificată de lipsa implicării și sprijinului paternal cât și de greutățile întâmpinate la ieșirea din sistem: șomajul, lipsa locuințelor și probleme de sănătate de care aceștia suferă uneori.

„Planul de acțiuni pentru perioada 2015-2020”, program conex al Strategiei, prevede ca obiectiv specific „creșterea numărului de ieșiri din serviciile de protecție a copilului prin dezvoltarea de soluții de viață sustenabile pentru tineri”. Acțiunile prioritare ale acestui obiectiv se referă la dezvoltarea abilităților de trai independent ale copiilor plasați în instituții de protecție și elaborarea unui set de măsuri speciale pentru următoarele contingente de copii care părăsesc instituțiile de protecție socială.

La sfârșitul lunii septembrie 2018, conform buletinului statistic al Ministerului Muncii și Justiției Sociale pentru trimestrul III, erau în

sistemul de protecție specială 53.393 copii. Cele mai recente date statistice referitor la numărul copiilor ce ies din sistemul de protecție specială pot fi consultate în studiul de fundamentare pentru „Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei”, studiu elaborat în anul 2015 de către World Bank Group pentru Guvernul României.

Din studiul de fundamentare înțelegem că, raportat la nivelul anului 2014 (între iulie 2013 - iunie 2014, ultimul ciclu de 12 luni pentru care avem date disponibile), peste 8500 de copii au ieșit din sistemul de protecție specială. Dintre aceștia ce părăsesc sistemul, 43% sunt tineri cu vârstă de peste 18 ani. Totodată, studiul de fundamentare argumentează că raportat la de numărul de copii care au ieșit din sistem, 39% sunt tineri de peste 18 ani integrați în societate. Putem estima, în felul acesta, că anual ies din sistemul de protecție socială în jur de 3300-3655 tineri la început de drum în viața adultă.

Din buletinul statistic al Ministerului Muncii și Justiției Sociale pentru trimestrul III al anului 2018 știm că în centrele maternale (publice și private) se află un total de 361 de beneficiari ai sistemului de protecție specială. Din Registrul Național de Adopții știm că în cursul anului 2017 instanțele din România au încuviințat adopția a 1252 copii la nivel național și a 29 de copii la nivel internațional.

Conceptul de „integrare în societate” nu este clar definit în studiul de fundamentare. Potrivit legii nr. 272/2004, copiii și tinerii pentru care s-a stabilit o măsură de protecție specială, la ieșirea din sistemul de protecție specială, au dreptul la o indemnizație care se acordă o singură dată și este egală cu valoarea salariului de bază minim brut pe țară. Astfel, conform Hotărârii de Guvern nr. 937/2018 publicată în Monitorul Oficial, începând cu 1 ianuarie 2019 salariul de bază minim brut pe țară este de 2080 lei lunar.

În legea nr. 292/2011, Legea asistenței sociale, articolul 113 prevede că autoritățile administrației publice locale înființează structuri specializate, denumite servicii publice de asistență socială. Aceste administrații publice organizează în aparatul de specialitate al consiliului județean sau al primarului un compartiment responsabil de contractarea serviciilor sociale.

Există la nivelul administrațiilor locale inițiative de sprijinire a tinerilor ieșiți din sistemul de protecție socială prin programe dedicate de îndrumare și consiliere în vederea angajării, oferirea de subvenții pentru chirie sau locuințe, aceste inițiative asumate de administrațiile locale prelungind din fonduri proprii sprijinul pe care îl prevede articolul 129 din Legea 272/2004. Menționăm ca exemple de astfel de practici Direcția Generală de Asistență Socială a Municipiului București și Direcția Generală de Asistență Socială, Protecția Copilului din subordinea Consiliului Local al Sectorului 3 și altele în țară.

Potrivit Deciziei nr. 442/2015, Curtea Constituțională a statuat faptul că „regimul general al autonomiei locale privește organizarea, funcționarea,

	competențele și atribuțiile, precum și gestionarea resurselor care, potrivit legii, aparțin comunei, orașului, municipiului sau județului, după caz, de către autoritățile administrației publice locale, autorități care soluționează și gestionează, în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, treburile publice, în condițiile legii.
2. Schimbări preconizate	Prezenta propunere de lege urmărește să extindă indemnizația pe care administrațiile publice locale o oferă copiilor, tinerilor și mamelor ce ies din sistemul de protecție specială, ca măsură de protecție în vederea facilitării integrării acestora în societate, de la o singură plată la 3 plăți consecutive, lunare, pentru a putea diminua riscul de excluziune socială Principală schimbare urmărită este de a împiedica excluziunea socială a acestei categorii vulnerabile de cetățeni, totodată ajutând această categorie vulnerabilă să își găsească o locuință, un loc de muncă și finalmente tranziția către o viață independentă. Soluția propusă este de extindere a perioadei în care acest grup vulnerabil beneficiază de indemnizația de ieșire din sistemul de protecție socială, de la o lună în momentul actual, la 3 luni conform propunerii acestui proiect. Păstrând o proporționalitate între 39%-43% dintr-un număr estimativ de 8500 de copii ce ies din sistemul de protecție, putem estima că în jur de 3300-3655 tineri vor beneficia de acest sprijin extins, condiție ce le va ușura integrarea în societate și consolidarea vieții independente. La numărul acesta de tineri se adaugă, în lipsa unor date clare a numărului de ieșiri din sistemul de protecție specială, mamele din centrele maternale - în număr de 361 înregistrate la nivelul trimestrului III al anului 2018 și 392 raportat la întregul anului 2017.
Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ	
1. Impact macroeconomic	Considerând un impact bugetar maxim estimat de 28.007.200 lei, raportat la nivelul produsului intern brut pentru anul 2017 (ultimul an pentru care avem date estimative emise de către Institutul Național de Statistică) de 856.726 miliarde de lei, prezenta propunere de lege va avea un impact anual de 0.003% raportat la PIB. La momentul formulării bugetului de stat pe anul 2019, Guvernul României a configurat acest buget pe baza unui cadru cu o creștere economică de 5.5% prevăzută pentru anul 2019 și un ritm mediu anual de 5.2% pe întreg orizontul 2020-2022. Totodată, bugetul de stat menționează explicit că „pentru asigurarea unui viitor prosper este în

	continuare indispensabilă orientarea eforturilor către (...) incluziunea și calitatea instituțională”.
2. Impact asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.
3. Impact social	Incluziunea socială a acestor persoane identificați ca fiind parte a unui grup vulnerabil va genera o stare de coeziune și solidaritate socială. Prin incluziune socială înțelegem apartenența cetățeanului la: - sistemul democratic și legal, integrare civică - piața muncii, integrare economică - sistemul statului bunăstării, integrare socială - sistemul familiei și comunității, integrare interpersonală În anul 2013, 40% din populația României era expusă riscului de sărăcie sau excluziune socială. Impactul acestui proiect de lege vizează diminuarea acestui procent din populația țării și implicit al indicatorului principal de măsurare al numărului de persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială (AROE).
4. Impact asupra mediului	Nu este cazul.
5. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Impactul financiar preconizat pe o perioadă de 3 luni, raportat la o indemnizație în valoare de 2080 lei pe lună:

a) un grup de beneficiari în număr de 5000: aproximativ 3300 de tineri (20.592.000 lei), aproximativ 400 de mame ce ies din sistemul de protecție specială (2.496.000 lei) și aproximativ 1300 de copii adoptați 2.704.000 lei). Impactul bugetar estimat este de 25.792.000 lei.

b) un grup de beneficiari în număr de 5355: aproximativ 3655 tineri (22.807.200 lei), aproximativ 400 de mame ce ies din sistemul de protecție specială (2.496.000 lei) și aproximativ 1300 de copii adoptați 2.704.000 lei). Impactul bugetar estimat este de 28.007.200 lei.

Acest impact trebuie privit în corelare cu un impact pozitiv asupra excluziunii sociale a grupului vulnerabil, sprijinind transformarea acestor beneficiari ai indemnizației în cetățeni activi, integrați în sistemul contribuțiilor sociale.

Sursa de finanțare propusă de inițiatorii acestui proiect este prin repartizarea sumelor defalcate din taxa pe valoare adăugată (TVA). Această soluție este foarte des folosită în practică pentru echilibrarea bugetelor locale. Mai mult decât atât, această cheltuială bugetară este specifică în spirit obiectivelor politicii fiscale și bugetare a României pe orizontul 2018-2020 - „Obiectivul 4 - Măsuri adoptate de Guvern privind stimularea consumului prin adoptarea unor măsuri salariale, sociale pentru asigurarea protecției sociale și securității sociale pentru persoane vârstnice, pensionari și categoriile cele mai vulnerabile”.

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
(iii) transferuri între unități ale administrației publice	28.007.200	28.007.200	28.007.200	28.007.200	28.007.200	140.036.000
(iiii) Alte cheltuieli						
(iiii) Cheltuieli de capital						
b) bugetele locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugetele locale						
4. Propuneri pentru						

acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calculele detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare	Nu este cazul.
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie	Nu este cazul.
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Nu este cazul.
4. Evaluarea conformității	Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ	Nu este cazul
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile <i>Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale</i> la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile <i>Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente</i>	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Necesită avizul Consiliului Legislativ, Consiliului Economic și Social.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ	Nu este cazul
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Nu este cazul.
3. Alte informații	
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul

În numele inițiatorilor:

Deputat USR Claudiu Iulius Gavril Năsui

Deputat PSD Sorin Lazăr

LEGE

**pentru modificarea Legii nr. 272/2004 privind protecția
și promovarea drepturilor copilului, republicată**

[illegible]